

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Expunere de Motive

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. În data de 2 aprilie 2019, a fost încheiat numitul **protocol de colaborare între Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Finanțelor Publice și Casa Națională de Asigurări de Sănătate** privind implementarea măsurilor necesare creșterii accesului persoanelor diagnosticate cu tulburări de spectru autist la servicii integrate de sănătate, sociale și de educație, semnat la data de 2 aprilie 2019, pentru a celebra Ziua Internațională a Conștientizării Autismului. Protocolul prevede "crearea unui subprogram destinat bolnavilor diagnosticați cu tulburări de spectru autist în cadrul Programului național de sănătate mintală în vederea acordării serviciilor integrate de sănătate, respectiv evaluarea, diagnosticul și serviciile conexe actului medical", obiectivul declarat fiind **asigurarea accesului gratuit al persoanelor diagnosticate cu tulburare din spectrul autist la 5 ore de terapie gratuită săptămânal.**

2. Termenul asumat pentru derularea obiectivelor protocolului, era potrivit art.3 alin.2, 01.07.2019.

3. Pentru aducerea la îndeplinire a acestui obiectiv s-a procedat la modificarea Legii nr.95/2006 cu privire la scopul programelor naționale de sănătate curative în sensul

introducerii și acordării de servicii medicale și servicii conexe pentru persoanele diagnosticate cu tulburări din spectrul autist¹.

4. De asemenea a fost modificată Legea nr.151/2010 privind serviciile specializate integrate de sănătate, educație și sociale adresate persoanelor cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate în sensul de a permite ca intervențiile de sănătate specializate adresate persoanelor diagnosticate cu tulburări din spectrul autist să facă obiectul unui subprogram în cadrul Programului național de sănătate mintală și să poată fi finanțate din bugetul Fondului național unic al asigurărilor sociale de sănătate.²

5. Intervențiile de sănătate specializate adresate persoanelor diagnosticate cu tulburări din spectrul autist sunt furnizate de profesioniști care fac dovada formării și acreditării în aplicarea lor, conform standardelor elaborate de către Colegiul Psihologilor din România (art.5 alin.6 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 151/2010 privind serviciile specializate integrate de sănătate, educație și sociale adresate persoanelor cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății, al ministrului educației naționale și cercetării științifice, al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 968/5.194/1.945/714/2016).

6. Intervențiile de sănătate avute în vedere la reglementarea art.5 alin.2¹ din Legea nr.151/2010, ce vor face obiectul subprogramului de sănătate mintală, sunt deci servicii conexe actului medical, iar furnizorii acestor servicii nu sunt medicii, ci profesioniști care furnizează servicii conexe actului medical.

7. Cu toate acestea, furnizorii de servicii conexe actului medical nu se regăsesc în categoria unităților de specialitate prin intermediul cărora se implementează programele naționale de sănătate, potrivit art.52 din Legea nr.95/2006. Unitățile de specialitate reglementate sunt numai *institutiile publice, furnizorii de servicii medicale și furnizorii de medicamente și dispozitive medicale, tehnologii și dispozitive asistive.*

8. În același sens, normele tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018 aprobate prin Ordinul nr.245/2017 (a căror aplicabilitate a fost prelungită succesiv, până la 30.06.2021) prevăd modele de contracte ce pot fi încheiate cu casele de asigurări de sănătate numai pentru *unitățile sanitare și farmacii.*

9. Trebuie avut în vedere că în cazul copiilor cu TSA există doar aproximativ 200 de medici la nivel național, cu specialitatea psihiatrie pediatrică, ce ar avea, potrivit Legii nr.95/2006, vocație pentru a intra în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate.

10. Numărul medicilor este infim în raport cu cele 15.537 de persoane diagnosticate cu TSA (la nivelul anului 2019, însă anual se înregistrează aproximativ 1000 de persoane nou diagnosticate). Se impune a fi precizat că la nivel național sunt monitorizați numai copiii cu tulburări din spectru autist încadrați în grad de dizabilitate, dar în afara acestor 15.537 de copii, mai sunt câteva mii cu astfel de tulburări pentru care terapia este indispensabilă.

11. Mai mult, medicii de psihiatrie pediatrică sunt localizați exclusiv în București și marile orașe.

¹ Prin OUG nr.25/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a ordonanței de urgență a guvernului nr.158/2005 privind concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate;

² Prin Ordonanța nr.9/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul sănătății, a unor reglementări cu privire la programe guvernamentale naționale și cu privire la măsuri fiscal-bugetare.

12. În aceste condiții, perpetuarea intermedierei decontărilor de către medicul de psihiatrie pediatrică afectează libertatea părinților de a alege furnizorul serviciilor de terapie și limitează în mod nejustificat accesul copiilor cu TSA la intervențiile de sănătate.

13. Accesul la decontarea serviciului este dublu limitată, pe de-o parte de numărul foarte mic de medici de psihiatrie pediatrică, iar pe de altă parte de cercul restrâns al furnizorilor de servicii conexe cu care medicul psihiatru alege să fie în raporturi muncă/de colaborare.

15. În plus, trebuie luat în considerare și faptul că furnizorii serviciilor conexe actului medical acoperă toate patologiiile de sănătate mintală, nu doar TSA, acesta fiind un alt impediment în accesul beneficiarilor la serviciile de terapie oferite exclusiv de furnizorii colaboratori ai medicului psihiatru.

16. Copiii cu TSA din afara marilor orașe ajung să fie privați și de accesul la terapiile de abilitare/reabilitare, chiar dacă asemenea servicii le-ar putea oferite în localitățile de domiciliu, prin limitarea accesului acestor furnizori de servicii conexe actului medical la alocările bugetare și menținerea lor nejustificată în relații de dependență față de cei 200 de medici de psihiatrie pediatrică existenți la nivelul întregii țări.

17. Pentru comparație, trebuie avut în vedere că în cazul furnizorilor de medicamente și dispozitive medicale, aceștia pot intra în mod direct în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate, iar pacienții sunt liberi să își aleagă furnizorul de medicamente, pe baza prescripției medicale.

18. Niciun argument legal nu poate justifica îngrădirea dreptului beneficiarilor de a alege furnizorul terapiilor de abilitare/reabilitare, ca servicii conexe actului medical, prin obligarea acestora de a apela exclusiv la numărul limitat de terapeuți cu care medicii se află în relații contractuale.

19. Mai mult, sistemul intermedierei finanțărilor de către medicii de psihiatrie pediatrică afectează inclusiv calitatea intervențiilor de sănătate, prin retrocedarea de către medici a unor sume modice către profesioniștii care furnizează serviciile conexe actului medical, nicio dispoziție legală nereglementând modalitatea de stabilire a prețului acestor servicii sau măcar un nivel minim al sumelor retrocedate de către medic din sumele decontate de la buget.

20. Reglementarea dreptului furnizorilor de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și tulburări de sănătate mintală asociată de a intra în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate va avea drept consecință creșterea gradului de acces al pacienților la terapiile de abilitare/ reabilitare, numărul furnizorilor existenți depășind cu mult numărul profesioniștilor care pot colabora cu medicii existenți; în același timp libertatea pacienților de a-și alege furnizorul va stimula concurența, iar accesul direct al profesioniștilor la decontare va atrage creșterea venitului profesioniștilor, prin eliminarea reținerilor aferente unității medicale intermediare, toate aceste argumente fiind de natură a atrage creșterea calității actului profesional.

21. Propunerea este justificată și prin prisma faptului că autismul, spre deosebire de alte afecțiuni mintale, are o nevoie expresă de servicii de terapie regulate zilnice. În același timp este indispensabilă intervenția precoce, între 1 și 6 ani fiind perioadă optimă de recuperare, timp ce trebuie neapărat valorificat. Cu cât înaintează în vârstă cu atât gradul de recuperare se va diminua.

22. Având în vedere cele de mai sus, se consideră necesară reglementarea furnizorilor de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și

tulburări de sănătate mintală asociată, în categoria unităților specializate prin care se implementează programele naționale de sănătate.

23. Aceleași argumente justifică reglementarea dreptului furnizorilor de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și tulburări de sănătate mintală asociată de a intra în relații contractuale cu casele de asigurări sociale de sănătate în cadrul Titlului VIII privind asigurările sociale de sănătate.

24. O asemenea reglementare este prevăzută deja pentru furnizorii de asistență medicală și îngrijiri medicale la domiciliul asiguratului (art.263). Prin urmare se consideră necesară completarea categoriei furnizorilor care pot intra în relație contractuală cu casele de asigurări sociale de sănătate.

Schimbări preconizate

Prin proiectul de lege se propune modificarea Legii nr.95/2006 în sensul introducerii furnizorilor de servicii de sănătate conexe actului medical pentru persoane cu tulburări de spectru autist și tulburări de sănătate mintală asociate în categoria unităților de specialitate prin intermediul cărora se implementează programele naționale de sănătate și care pot încheia contracte cu casele de asigurări de sănătate.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă la acest subiect.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

a) Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

b) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

c) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Este necesară adoptarea unei hotărâri de guvern privind programele naționale de sănătate care să reglementeze un subprogram în cadrul Programului național de sănătate mintală;

Este necesară adoptarea normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative inclusiv cu privire la subprogramul TSA;

Este necesară modificarea Contractul-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate.

1^1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Nu este cazul. b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
Secțiunea a 6 - a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate Demersurile pentru modificarea Legii nr.95/2006 s-au făcut cu sprijinul a peste 100 de organizații neguvernamentale care activează în domeniul autismului și tulburărilor de sănătate mintală asociată (Rețeaua RO TSA, FEDRA - Federația pentru Drepturile și

Resursele pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autism)
1. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Principalul criteriu a fost acela ca activitatea organizației să se desfășoare într-unul din domeniile de aplicabilitate ale analizei comportamentale.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.
4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.
4. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile alineatului (3) al articolului 76 din Constituția României, republicată, propunem adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Inițiatori:

Deputați PSD

Laura-Cătălina Vicol-Ciorbă

Bogdan Gheorghe Trif

Senator PSD

Constantin Bogdan Matei